

Motion till riksdagen 2018/19:1808

av **Azadeh Rojhan Gustafsson m.fl. (S)**

Lokala sparbanker

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över sparbankernas möjligheter att ta in externt kapital och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Organiserade verksamheter som främst har samhällsenliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn, kallas för Social ekonomi. Det är i huvudsak ideella föreningar, kooperativ, ideella stiftelser och andra liknande sammanslutningar som bedriver dessa sociala och ekonomiska verksamheter. Drivkraften i dessa verksamheter är allmännyttan och medlemsnytta.

Även banker och kapitalförsörjning kan inrymmas i den sociala ekonomin, där Sparbank är en associationsform för att bedriva bankverksamhet.

Sparbanken kan liknas vid en stiftelse som saknar egentliga ägare och där verksamheten står under insyn av ett antal huvudmän som utser bankens styrelse. Syftet för en sparbank är att främja sparsamhet och saknar ett enskilt vinstintresse. Idag kvarstår, förutom Swedbank, ett mindre antal små, fristående sparbanker och sparbanksstiftelser.

Sparbankerna har klarat sig undan de senaste årens problem med kapitaltäckningsregler, brist på eget kapital och låg kundnöjdhet som drabbat andra

banker. De har istället kunnat visa på att de är välkapitaliserade, har god förankring i den region där de verkar och lånar ut kapital långsiktigt till det lokala näringslivet.

De fristående sparbankerna har stor betydelse för näringslivet utanför storstäderna. De har en stark lokal förankring och en uttalad ambition att stödja utvecklingen av fungerande lokalt näringsliv och kapitalmarknad. På många orter är sparbankerna ensamman kvar när andra banker lämnat eller minskat sin närvaro.

Dock saknas det idag en struktur som understödjer de svenska lokala sparbankerna och sparbankerna tillåts inte ta in externt kapital, det gör det svårare för sparbankerna att stärka sin kapitalbas.

Sverige borde ta efter den modell som finns i Norge där sparbanker kan ge ut så kallade egenkapitalbevis. Dessa fungerar på samma sätt som en aktie, med den stora skillnaden att sparbanken behåller huvudmannskapet.

I Norge har modellen visat på stora framgångar för både investerare och bankerna.

Den har även lett till att stärka bankens lokala förankring då statistik visar att merparten av bankernas egenkapitalbevis har köpts av personer på samma ort som där banken är verksam.

Att stärka sparbankerna har många fördelar som främst rör regional och lokal utveckling men även för att skapa positiv konkurrens på den svenska bankmarknaden.

Azadeh Rojhan Gustafsson (S)

Teresa Carvalho (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Peter Persson (S)

Hanna Westerén (S)

Kalle Olsson (S)

Kristina Nilsson (S)

Johan Andersson (S)